ECLI:LV:AT:2022:0304.SKA070222.4.L
Nr. 680108021, SKA-702/2022
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 4.martā

[1] Senātā saņemta /pers. A/ blakus sūdzība par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2022.gada 31.janvāra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteicēja pieteikumu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu. Tiesneša lēmumā norādīts, ka pieteicēja mērķis ir saņemt domes pilnvarojumu veikt zemes ierīcību pašvaldībai piederošā zemesgabala sadalīšanai. Atbilstoši Zemes ierīcības likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktam zemes vienību sadalīšanai izstrādā zemes ierīcības projektu. Atbilstoši minētā likuma 5.pantam zemes ierīcības projektu ierosina zemes īpašnieks (1.punkts), pašvaldība attiecībā uz tai piekrītošo zemi, ja tas nepieciešams šīs pašvaldības autonomo funkciju veikšanai (3.punkts). Nav strīda, ka pieteicējs nav to personu lokā, kuras saskaņā ar Zemes ierīcības likumu ir tiesīgas ierosināt pašvaldībai piederošā zemesgabala zemes ierīcības projekta izstrādi.

Lai administratīvā tiesa varētu izskatīt prasījumu par kāda labuma saņemšanu no iestādes, tiesībām šādu labumu saņemt jābūt paredzētām publisko tiesību normās. Ne jebkurš iestādes pieņemts lēmums, atbilde vai tās nesniegšana, vai cita darbība ir pārbaudāma administratīvajā tiesā, pat ja kādam no tiem piemīt atsevišķas administratīvajam aktam vai faktiskajai rīcībai raksturīgās pazīmes. Administratīvā tiesa ir tiesīga vērtēt tikai tādu iestādes darbību tiesiskumu, ko iestāde veic publisko tiesību jomā.

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 14.panta pirmās daļas 2.punktu pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības iegūt un atsavināt kustamo un nekustamo mantu, kā arī veikt citas privāttiesiska rakstura darbības. Publisko tiesību subjekts, apsaimniekojot nekustamo īpašumu, rīkojas privāttiesiski. Konkrētajā gadījumā dome rīkojas kā jebkurš saimnieks ar savu īpašumu privāto tiesību jomā. Attiecīgi dome var arī izvirzīt prasības, kas jāievēro, lai tā pilnvarotu pieteicēju ierosināt zemes ierīcības darbus. Līdz ar to domes darbības, rīkojoties ar savu mantu, t.i., domes rīcība privāto tiesību jomā, nav pārbaudāma administratīvā procesa kārtībā.

[2] Senatoru kolēģija rajona tiesas tiesneša lēmumu atzīst par pamatotu, savukārt blakus sūdzību – par acīmredzami nepamatotu.

Pašvaldība pēc saviem ieskatiem, ciktāl to neierobežo tiesiskais regulējums, kā jebkurš cits īpašnieks var īstenot savu varu pār tai piederošu īpašumu. Senāts citā lietā ir atzinis, ka minētais tikpat labi attiecināms arī uz pašvaldības izvēli nenodot atsavināšanai savu nekustamo īpašumu (*Senāta 2019.gada 17.jūnija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-1339/2019 (ECLI:LV:AT:2019:0617.SKA133919.6.L) 3.punkts*). Tas attiecas arī uz pašvaldības izvēli pilnvarot pieteicēju rīkoties saistībā ar tai piederošu īpašumu un ierosināt zemes ierīcību.

Lai būtu tiesības ierosināt zemesgabala atsavināšanu, pamatojoties uz Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 4.panta ceturtās daļas 1.punktu, zemes vienībai jau ir jābūt atdalītai no zemesgabala. Strīdus zemes vienība nav atdalīta.

Tādējādi pamatots ir secinājums, ka pieteikumu ir jāatsaka pieņemt, jo lieta nav izskatāma administratīvā procesa kārtībā.

[3] Ievērojot minēto, senatoru kolēģijai nav šaubu, ka blakus sūdzība ir acīmredzami nepamatota. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantu senatoru kolēģija var atteikties izskatīt blakus sūdzību, ja tā ir acīmredzami nepamatota.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantu un 338.panta astoto daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt izskatīt /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2022.gada 31.janvāra lēmumu.
Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore J. Briede Senatore V. Krūmiņa Senatore L. Paegļkalna